

Rozkład materiału z planem wynikowym dla klasy 5

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp *	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Różne tematy w sztuce						
1. Oglądamy dzieła sztuki w albumach. Znajdujemy dzieła o określonych tematach. Konkurs drużynowy	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> portret pejzaż martwa natura scena zbiorowa, scena rodzajowa malarstwo historyczne malarstwo batalistyczne malarstwo sakralne (religijne) malarstwo mitologiczne animalistyka sztuka przedstawiająca sztuka abstrakcyjna sztafaż 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 1.–2. <i>Różne tematy w sztuce</i>, s. 6–10 zeszyt ćwiczeń: 1. <i>Obrazy tematyczne</i> reprodukcje dzieł malarskich z całego podręcznika wybrane reprodukcje malarstwa (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) <i>Słownik terminologiczny sztuk pięknych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja reprodukcji ćwiczenia rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: szkice rysunkowe znanych obrazów prezentacja ćwiczeń i prac plastycznych (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie niektórych tematów dzieł malarskich (portret, pejzaż, martwa natura) opisywanie niektórych elementów oglądanych dzieł, orientacyjne określanie tematu tworzenie uproszczonych szkiców inspirowanych znanymi obrazami 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie, omawianie tematów malarskich (portret, pejzaż, martwa natura, scena rodzajowa, malarstwo historyczne, religijne, mitologiczne, abstrakcyjne) opisywanie, omawianie istotnych elementów oglądanych dzieł (prosty opis kompozycji, kolorystyki, gamy, akcentów), dokładne określanie tematu obrazów wskazywanie różnicy między sztuką przedstawiającą a abstrakcją tworzenie ciekawych pod względem plastycznym szkiców rysunkowych, inspirowanych znanymi obrazami
Tajemnice barw						
2. Przypomnienie wiadomości o barwach. Kolory znanych obrazów. Zmieniamy barwy znanych dzieł w naszych pracach	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> barwy podstawowe, barwy pochodne barwy ciepłe, barwy zimne wąska gama barw ciepłych wąska gama barw chłodnych szeroka gama barw tonacja akcent kolorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 3. <i>Przypomnienie o barwach</i>, s. 12–14 zeszyt ćwiczeń: 2. <i>O barwach coś już wiemy</i> reprodukcje malarstwa o zróżnicowanej kolorystyce (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie praca z tekstem pogadanka prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: malarska lub rysunkowa interpretacja znanego obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech, rozpoznawanie barw podstawowych i pochodnych, temperatury barw, orientacyjna znajomość gam barwnych opisywanie niektórych barw i gam barwnych znanych dzieł tworzenie uproszczonej interpretacji kolorystycznej znanego obrazu lub jego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech, omawianie barw podstawowych, pochodnych, rozróżnianie barw ciepłych i zimnych, porównywanie temperatury barw, dobra znajomość gam barwnych, określanie tonacji i akcentów kolorystycznych w dziełach opisywanie barw w znanych obrazach, ich gam kolorystycznych, tonacji i akcentów

* Numery treści nauczania w podstawie programowej

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
				<ul style="list-style-type: none"> prezentacja prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 		<ul style="list-style-type: none"> tworzenie oryginalnej interpretacji kolorystycznej znanego obrazu lub jego fragmentu, we właściwych proporcjach, dobrze rozplanowanego, w którym zastosowane są zróżnicowane linie i kształty
3. Barwy dopełniające i zjawisko powidoku. Sylwetka przedmiotu na białym tle. / „Dwukolorowy pejzaż w barwach dopełniających – odbicie w wodzie” lub „Portret tajemniczej osoby”	2.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> barwy podstawowe barwy pochodne barwy dopełniające zjawisko powidoku 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 4. <i>Barwy dopełniające i zjawisko powidoku</i>, s. 15–18 zeszyt ćwiczeń: 3. <i>Powidoki i kontrasty</i> reprodukcje dzieł malarskich z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i> w których są barwy podstawowe, pochodne, dopełniające 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja reprodukcji ćwiczenia rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: praca malarska plakatówką lub pastelami albo wycinanka w barwach dopełniających prezentacja ćwiczeń i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość różnych rodzajów barw znajomość par barw dopełniających i zjawiska powidoku, wykonywanie doświadczenia związanego z powidokiem tworzenie uproszczonej kompozycji w barwach dopełniających 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość różnych rodzajów barw, określanie ich cech znajomość par barw dopełniających, wyjaśnianie, dlaczego je tak nazywamy, znajomość zjawiska powidoku, wykonywanie doświadczeń, w których poznajemy to zjawisko, wyciąganie wniosków z doświadczenia wskazywanie barw dopełniających w dziełach malarskich tworzenie oryginalnej kompozycji w barwach dopełniających
4. Barwy czyste i złamane. Pojedynek barw dopełniających. / „Motyl na ziemi i skałach” lub „Ślimak na kwiatkach”	2.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> barwy podstawowe barwy pochodne barwy dopełniające barwy czyste barwy złamane 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 5. <i>Barwy czyste i złamane</i>, s. 19–21 zeszyt ćwiczeń: 4. <i>Barwy dopełniające</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka ćwiczenie prezentacja reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość koła barw, rozróżnianie barw czystych i złamanych, znajomość sposobu tworzenia barw złamanych poprzez mieszanie barw czystych wyodrębnianie niektórych rodzajów barw w wybranych obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość koła barw, określanie grup, rodzajów kolorów zawartych w kole barw i sposobu tworzenia barw złamanych spoza koła barw, umiejętność celowego łączenia, mieszania barw w celu uzyskania barw pochodnych i złamanych

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			<ul style="list-style-type: none"> reprodukcje dzieł malarskich, w których są barwy podstawowe pochodne czyste i złamane (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) model koła barw 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie plastyczne: kolaż z samodzielnie malowanego papieru prezentacja ćwiczeń i prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie prostej kompozycji, w której zastosowane są barwy czyste i złamane wykorzystywanie techniki kolażu w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> określanie barw, kolorystyki obrazów (wskazywanie barw czystych, złamanych, podstawowych i pochodnych, ciepłych i zimnych) tworzenie oryginalnej kompozycji, w której w celowy, przemyślany sposób zastosowane są barwy czyste i złamane przemyślane posługiwanie się możliwościami, jakie daje technika kolażu
<p>5. Zimne grzeje, a gorące chłodzi, czyli o względności barw. Utrwalenie wiadomości o barwie. / „Parasole, które chłodzą na plaży”; „Parasole, które ogrzewają w deszczu” albo „Ciepło lub zimno w tej samej kurtce”</p>	2.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> barwy podstawowe barwy pochodne barwy czyste barwy złamane barwy dopełniające zjawisko powidoku barwy ciepłe i zimne, temperatura barw, względność barw 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 6. <i>O względności barw</i>, s. 22–24 wybrane reprodukcje ilustrujące względność barw (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami suchymi lub kredkami ołówkowymi uzupełniona kolażem z papieru kolorowego prezentacja ćwiczeń i prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie temperatury barw, porównywanie barw ciepłych i zimnych, określanie względności odbioru temperatury barwy w zależności od temperatury barw sąsiednich zauważanie względności barw w niektórych obrazach orientacyjne zastosowanie zasady względności barw w prostej kompozycji plastycznej na zadany temat łączenie elementów kilku technik w wykonywanej pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> określanie temperatury barw, porównywanie temperatury barw ciepłych i zimnych, porównywanie temperatury kilku barw ciepłych i zimnych między sobą określanie względności odbioru temperatury barwy w zależności od temperatury barw otaczających, rozpoznawanie zmiany temperatury barwy pod wpływem barw otaczających w obrazach i własnych pracach plastycznych, zauważanie związku względności barw z nastrojem kompozycji przemyślane stosowanie zasady względności w różnych, samodzielnie stworzonych kompozycjach na zadany temat celowe posługiwanie się kilkoma technikami plastycznymi i łączenie ich w tworzonej kompozycji

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O sztuce komponowania						
6. Przypomnienie wiadomości o kompozycji. Różne rodzaje kompozycji z tych samych przedmiotów. / „Ściana w pokoju”	2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja zasada równowagi, ciężar plam barwnych, walor barwy symetria, kompozycja symetryczna rytm, kompozycja rytmiczna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>7. Przypomnienie wiadomości o kompozycji</i>, s. 26–28 zeszyt ćwiczeń: <i>5. Dobrze znane układy</i> reprodukcje dzieł, w których spełniona jest zasada równowagi, widoczna symetria i rytm w kompozycji (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) zdjęcia wewnątrz 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem ćwiczenie rozmowa nauczająca prezentacja reprodukcji ćwiczenie plastyczne: wycinanka z papieru kolorowego uzupełniona rysunkiem flamastrami prezentacja ćwiczeń omówienie prac (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech kompozycji spełniającej zasadę równowagi, kompozycji symetrycznej i rytmicznej rozpoznawanie w znanych dziełach sztuki niektórych cech kompozycji spełniających zasadę równowagi, symetrycznych, rytmicznych tworzenie prostych kompozycji (ze zbliżonych elementów, spełniającej zasadę równowagi, symetrycznej, rytmicznej) posługiwanie się techniką wycinanki w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość cech kompozycji spełniającej zasadę równowagi (znajomość barw lekkich i ciężkich, sposobów uzyskiwania równowagi), kompozycji symetrycznej (zachowywania podobieństwa elementów wokół osi symetrii), rytmicznej (różnorodności sposobu powtarzania się podobnych elementów w kompozycji) rozpoznawanie różnych układów kompozycyjnych spełniających zasadę równowagi, symetrycznych i rytmicznych w wielu znanych dziełach sztuki tworzenie ciekawych, zróżnicowanych kompozycji (złożonej ze zbliżonych elementów, spełniającej zasadę równowagi, symetrycznej, rytmicznej) sprawne posługiwanie się techniką wycinanki, wykorzystywanie różnych możliwości tej techniki
7. Kompozycja otwarta i zamknięta. O różnych sposobach tworzenia kompozycji otwartej i zamkniętej / „Rozsypane owoce i warzywa”, „Kosz z owocami i warzywami” lub „Dżungla”, „Wielkie drzewo i oaza na pustyni”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja, komponować, skomponować kompozycja otwarta kompozycja zamknięta 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>8. Kompozycja otwarta i zamknięta</i>, s. 29–30 zeszyt ćwiczeń: <i>6. Otwieranie obrazu</i> wybrane reprodukcje przedstawiające przykłady kompozycji otwartej lub zamkniętej (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca praca z tekstem prezentacja reprodukcji ćwiczenie plastyczne: kompozycja malarska akwarelami z konturem wykonanym pastelami olejnymi lub świecą 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość cech kompozycji otwartej i zamkniętej rozpoznawanie kompozycji otwartej i zamkniętej w niektórych dziełach malarskich tworzenie, układanie prostej kompozycji otwartej i zamkniętej ze wskazanych elementów komponowanie prostych prac plastycznych: kompozycji otwartej i kompozycji zamkniętej 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość cech kompozycji otwartej i zamkniętej rozpoznawanie różnorodnych kompozycji otwartych i zamkniętych w wielu dziełach malarskich samodzielne tworzenie, układanie ciekawej i oryginalnej kompozycji otwartej i zamkniętej ze wskazanych elementów komponowanie prac ciekawych pod względem plastycznym: kompozycji otwartej i zamkniętej

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			<ul style="list-style-type: none"> wybrany materiał na tło i drobne eksponaty do ułożenia martwej natury naklejki do podpisywania eksponatów 	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> posługiwanie się techniką akwareli uzupełnionej rysunkiem pastelami olejnymi 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywanie różnych możliwości techniki akwareli podczas wykonywania pracy, uzupełnianie jej elementami narysowanymi pastelami olejnymi
8. Bezruch i ruch, czyli statyka i dynamika. / „Dyskoteka, taniec. Stojące osoby, czyli ci, którzy nie chcą tańczyć” lub „Zawody sportowe i widownia”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja, komponować, skomponować kompozycja statyczna kompozycja dynamiczna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>9. Bezruch i ruch, czyli statyka i dynamika</i>, s. 31–34 zeszyt ćwiczeń: <i>7. Komponowanie statyczne i dynamiczne</i> reprodukcje dzieł malarskich przedstawiających kompozycję statyczną i dynamiczną, obrazów przedstawiających taniec i ruch, sportowców (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) drewniany manekin serpentina, wstążka 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca praca z tekstem ćwiczenia prezentacja reprodukcji ćwiczenie plastyczne: kompozycja malarska akwarelą, kredkami akwarelowymi lub pastelami olejnymi z konturem wykonanym cienkopisem prezentacja ćwiczeń i prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie cech kompozycji statycznej i dynamicznej oraz niektórych sposobów przedstawiania bezruchu i ruchu na obrazie określanie niektórych cech statyki i dynamiki w wybranych dziełach tworzenie dwóch prostych kompozycji malarskich akwarelami z konturem wykonanym cienkopisem, różniących się rodzajem kompozycji (statyczna i dynamiczna) posługiwanie się techniką akwareli z konturem wykonanym cienkopisem 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie cech kompozycji statycznej i dynamicznej oraz różnych sposobów, środków wyrazu artystycznego, stosowanych do przedstawiania ruchu i bezruchu na obrazie określanie statyki i dynamiki kompozycji w różnych dziełach malarskich tworzenie dwóch ciekawych pod względem plastycznym, wieloelementowych kompozycji akwarelami z konturem wykonanym cienkopisem, różniących się rodzajem kompozycji (statyczna i dynamiczna) sprawne posługiwanie się techniką akwareli, stosowanie ciekawego konturu wykonanego cienkopisem do uzupełnienia pracy
9. Powtórzenie wiadomości o kompozycji. / „Różne kompozycje w dziełach dawnych mistrzów” – prezentacja komputerowa lub albumik	1.2 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja, komponować zasada równowagi w kompozycji kompozycja symetryczna kompozycja rytmiczna kompozycja otwarta kompozycja zamknięta 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>7. Przypomnienie wiadomości o kompozycji</i>, s. 26–28; <i>8. Kompozycja otwarta i zamknięta</i>, s. 29–30; <i>9. Bezruch i ruch, czyli statyka i dynamika</i>, s. 31–34 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne (plakat, album lub gazetka lub prezentacja komputerowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość różnych rodzajów kompozycji posługiwanie się albumami, internetem w celu poznawania znanych dzieł malarskich o różnych rodzajach kompozycji tworzenie prostego albumu o kilku rodzajach kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość poznanych różnych rodzajów kompozycji posługiwanie się albumami, reprodukcjami, internetem w celu poznawania wielu znanych dzieł malarskich o różnych rodzajach kompozycji tworzenie ciekawego albumu lub prezentacji komputerowej o poznanych rodzajach kompozycji

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> kompozycja statyczna kompozycja dynamiczna reprodukcja 	<ul style="list-style-type: none"> reprodukcje dzieł sztuki reprezentujące różne rodzaje kompozycji (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) komputer z dostępem do internetu i oprogramowaniem do wykonania prezentacji albumy z reprodukcjami znanych dzieł malarskich 	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja ćwiczeń (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 		

Kalendarz świąteczny

<p>10. Boże Narodzenie. Wprowadzenie do rzeźby. Uprozczone formy i bogata faktura. / „Kolorowe choinki, ozdoby choinkowe” lub „Nietypowe prezenty od świętego Mikołaja”</p>	<p>1.1 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> bryła rzeźba faktura barwa barwy czyste i złamane szeroka gama barw wąska gama barw akcent kolorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 10. <i>Dzieło sztuki w trzech wymiarach</i>, s. 36–38; 11.–12. <i>Materiał i faktura w rzeźbie</i>, s. 39–41 zdjęcia ludowych dekoracji świątecznych, zdjęcia największych choinek świątecznych z wielkich miast ludowe dekoracje świąteczne – eksponaty materiały do montażu ozdób 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji i eksponatów rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycje przestrzenne z papieru i innych materiałów (I wersja), rysunek pastelami suchymi, pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi (II wersja) prezentacja ćwiczeń i prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość tradycyjnych ludowych ozdób świątecznych poznawanie niektórych dekoracyjnych motywów świątecznych, inspirowanie się nimi we własnej pracy stosowanie niektórych wiadomości o barwie, gamach barwnych i akcentach w tworzonej kompozycji przestrzennej tworzenie prostej, dekoracyjnej kompozycji świątecznej (choinki) tworzenie uproszczonej pracy malarskiej, w której znaczenie ma wyobraźnia i fantazja 	<ul style="list-style-type: none"> znajomość, omawianie cech tradycyjnych ludowych ozdób świątecznych poznawanie różnych charakterystycznych, dekoracyjnych motywów świątecznych, twórcze inspirowanie się nimi we własnej pracy stosowanie różnorodnych wiadomości o barwie, gamach barwnych i akcentach w tworzonej oryginalnej kompozycji przestrzennej tworzenie ciekawej pod względem zastosowanych środków artystycznego wyrazu, starannie wykonanej kompozycji świątecznej (choinki) tworzenie oryginalnej pracy malarskiej, w której duże znaczenie ma wyobraźnia, fantazja i nietypowe podejście do tematu
--	------------------------------------	---	--	---	---	--

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O rzeźbie						
11. Dzieło sztuki w trzech wymiarach – rzeźba jako bryła. / „Papierowe ptaki”, „Skrzydlate, fantastyczne zwierzęta”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> bryła, przestrzeń, trzy wymiary rzeźba rzeźbiarz 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 10. <i>Dzieło sztuki w trzech wymiarach</i>, s. 36–38 zeszyt ćwiczeń: 8. <i>Rzeźbiarska bryła</i> rysunek, obraz, mała rzeźba o podobnym temacie – eksponaty zdjęcia wybranych rzeźb o różnicowanych tematach, wykonanych w różnych materiałach (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) zdjęcia przyrodnicze ptaków (dodatkowo) 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja reprodukcji ćwiczenia rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: malowana rzeźba z gnieczonego papieru pomalowanego wybranymi farbami prezentacja ćwiczeń i prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określenie pojęcia bryły w dziełach plastycznych w odróżnieniu od dzieł na płaszczyźnie znajomość i orientacyjne precyzowanie pojęć: rzeźba, rzeźbiarz opisywanie niektórych cech rzeźby na wskazanym przykładzie planowanie prostego kształtu rzeźby w rysunku, formowanie prostej bryły rzeźby z papieru i malowanie jej farbami 	<ul style="list-style-type: none"> precyzyjne określenie pojęcia bryły w dziełach rzeźbiarskich o różnej formie w odróżnieniu od dzieł plastycznych na płaszczyźnie znajomość i dokładne precyzowanie pojęć: rzeźba, rzeźbiarz, znajomość niektórych etapów i sposobu pracy rzeźbiarza wskazywanie cech rzeźby na przykładach różnych dzieł planowanie ciekawego pod względem plastycznym kształtu rzeźby w przemyślanym szkicu rysunkowym, poprzedzającym etap formowania oryginalnej bryły rzeźby z papieru pomysłowość, fantazja podczas łączenia elementów rzeczywistych i fantastycznych w wykonywanej rzeźbie nadawanie wykonanej pracy ciekawej kolorystyki za pomocą wybranych farb
12. Materiał i faktura w rzeźbie. Różne rodzaje faktury – pióra, futra, pancerze. / „Gliniane zwierzęta”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> bryła, przestrzenność rzeźba faktura rzeźbiarz, rzeźbienie materiały rzeźbiarskie (głina, drewno, kamień, metal) narzędzia rzeźbiarskie (m.in. dłuto, dłon) odlew, negatyw płaskorzeźba, relief instalacja forma przestrzenna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 11. <i>Materiał i faktura w rzeźbie</i>, s. 39–41 film <i>W pracowni rzeźbiarza</i> (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) zdjęcia wybranych dzieł rzeźbiarskich o zróżnicowanych tematach wykonywanych różnymi technikami albumy przyrodnicze ze zdjęciami zwierząt (dodatkowo) 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja zdjęć praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: rzeźby z gliny, modeliny lub plasteliny prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> rozumienie pojęć: bryła, rzeźba, faktura i ich orientacyjne precyzowanie znajomość przynajmniej dwóch różnych materiałów z których tworzone są tradycyjne rzeźby i sposobu, w jaki powstaje ich faktura formowanie inspirowanej naturą prostej bryły zwierzęcia o zróżnicowanej fakturze z plastycznego materiału, poprzedzone fazą szkicowania 	<ul style="list-style-type: none"> rozumienie i dokładne precyzowanie pojęć: bryła, rzeźba, faktura znajomość kilku różnych materiałów, z których tworzone są rzeźby; i związku techniki rzeźbiarskiej i użytych narzędzi z formą i fakturą dzieł znajomość różnych tematów rzeźb formowanie ciekawej bryły zwierzęcia o zróżnicowanej, dobrze dostosowanej do jego formy fakturze z plastycznego materiału, inspirowanie się naturą, poprzedzenie pracy etapem tworzenia przemyślanego szkicu

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
13. Płaskorzeźba. / „Moneta lub medal okolicznościowy dla mamy, dziadka i babci z okazji ich dnia” lub „Obramienie okna lub drzwi (portal)”	2.2	<ul style="list-style-type: none"> bryła faktura płaskorzeźba relief wklęsły, relief wypukły medal moneta 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 13. <i>Płaskorzeźba</i>, s. 42–44 reprodukcje płaskorzeźb, reliefów (detali architektonicznych), medali, monet (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) medale, monety 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji oraz przykładów monet i medali rozmowa nauczająca praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: płaskorzeźba z gliny, modeliny lub plasteliny prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie niektórych cech rzeźby i porównywanie jej z płaskorzeźbą omawianie tematyki i formy wybranej płaskorzeźby projektowanie i tworzenie prostej formy płaskorzeźby na zadany temat, podporządkowanej ramom kompozycyjnym kształtu medalu z określonej okazji lub tworzenie prostej płaskorzeźbionej dekoracji architektonicznej posługiwanie się techniką rzeźbienia w glinie, plastelinie lub modelinie 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie cech płaskorzeźby i porównywanie jej formy, tematyki, techniki, faktury z płaskorzeźbą wykonanie ciekawego projektu płaskorzeźby na zadany temat i konsekwentne realizowanie go w praktyce, tworzenie oryginalnej formy podporządkowanej ramom kompozycyjnym medalu z określonej okazji lub tworzenie oryginalnej płaskorzeźbionej kompozycji dekoracji architektonicznej okna lub portalu wykorzystywanie różnych możliwości, które daje technika rzeźbienia w miękkim materiale, np. glinie, modelinie, plastelinie
	3.1					
3.2						
O sztuce w przestrzeni						
14. Działanie integracyjne. Między rzeźbą a formą przestrzenną. / „Wielka szkolna maskotka”	1.1 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> bryła rzeźba forma przestrzenna kompozycja faktura barwy podstawowe, ciepłe, zimne gamy barwne (szeroka, wąska, tonacja) akcent kolorystyczny barwy dopełniające 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 14. <i>O formie przestrzennej</i>, s. 46–47 zeszyt ćwiczeń: 9. <i>Przestrzenne dzieło</i> reprodukcje przedstawiające formy przestrzenne (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) albumy przyrodnicze ze zwierzętami maskotki lub zdjęcia maskotek 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: forma przestrzenna ze zróżnicowanych materiałów prezentacja i omówienie kompozycji (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie prostych projektów maskotki, orientacyjne dobranie odpowiednich materiałów do projektu praca w grupie, podejmowanie działań zespołowych i współpracy wdrażanie projektu w życie, wykonywanie pracy plastycznej różnymi technikami 	<ul style="list-style-type: none"> wykonywanie oryginalnych projektów maskotki, precyzyjne dobranie odpowiednich materiałów do projektu zgodna, twórcza praca w grupie, podejmowanie logicznie zaplanowanych działań zespołowych wdrażanie złożonego projektu w życie, wykonywanie oryginalnej pracy plastycznej różnymi technikami

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
15. O różnych formach przestrzennych. Jak przestrzeń, powietrze i wiatr przenikają do fruujących rzeźb. / „Mobile zimowe”	1.1 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> rzeźba, bryła forma przestrzenna mobil, rzeźba mobilna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 14. <i>O formie przestrzennej</i>, s. 46–48 zeszyt ćwiczeń: 9. <i>Przestrzenne dzieło</i> reprodukcje wybranych form przestrzennych i rzeźb mobilnych (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) kilka rozkładanych pudełek kartonowych oraz materiały do łączenia ich 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja przestrzenna różnymi technikami prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie niektórych cech formy przestrzennej, zauważanie niektórych różnic między rzeźbą pełną a formą przestrzenną określanie i omawianie niektórych cech wybranych mobili tworzenie prostych elementów i montowanie ich w celu utworzenia mobila 	<ul style="list-style-type: none"> określanie różnorodnych cech formy przestrzennej, zauważanie wielu różnic między rzeźbą pełną a formą przestrzenną określanie różnorodnych specyficznych cech mobili jako rodzaju form przestrzennych omawianie kompozycji, formy, kolorystyki wybranych rzeźb mobilnych tworzenie przemyślanych elementów i montowanie całości w oryginalną, staranną formę mobila
16. O sztuce w przestrzeni. O formie przestrzennej. / Instalacja. „Chronimy naszą planetę”	1.1 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> bryła rzeźba faktura forma przestrzenna instalacja 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 15. <i>O różnych działaniach w przestrzeni</i>, s. 48–50 zdjęcia instalacji i form przestrzennych (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) duże przedmioty do utworzenia formy przestrzennej lub instalacji 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie praca z tekstem prezentacja zdjęć rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: forma przestrzenna lub instalacja z różnych materiałów (projekt lub realizacja) prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie niektórych cech formy przestrzennej i instalacji, zauważanie niektórych różnic między nimi i tradycyjnymi rzeźbami opisywanie niektórych cech wybranej instalacji lub formy przestrzennej projektowanie, wykonywanie uproszczonej formy przestrzennej na zadany temat, próba dostosowywania materiałów i form do przekazywanej treści 	<ul style="list-style-type: none"> określanie, wskazywanie wielu cech formy przestrzennej i instalacji, zauważanie i dokładne określanie różnic i podobieństw między nimi oraz tradycyjnymi rzeźbami opisywanie wielu cech różnych oglądanych instalacji i form przestrzennych wykonywanie oryginalnego projektu wieloelementowej formy przestrzennej na zadany temat, dostosowanie odpowiednich materiałów, form do przekazywanych treści, tworzenie formy przestrzennej, bogatej pod względem formy i możliwego odczytywania znaczeń, treści

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
17. Instalacja, działanie plastyczne w przestrzeni szkolnej o określonym przesłaniu (Zapobieganie przemocy, uzależnieniom od używek, komputera, zwalczanie niewłaściwych nawyków żywieniowych – zgodnie z programem wychowawczym)	1.1	<ul style="list-style-type: none"> instalacja 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 15. <i>O różnych działaniach w przestrzeni</i>, s. 48–50 zdjęcia wybranych akcji plastycznych i instalacji (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca prezentacja reprodukcji, zdjęć ćwiczenie plastyczne: projekty rysunkowe działania plastycznego, przygotowanie instalacji lub działania plastycznego z przyniesionych rekwizytów i przedmiotów prezentacja instalacji i działań plastycznych (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> określanie niektórych cech instalacji i akcji plastycznej, wskazywanie wybranych różnic między nimi projektowanie prostego działania plastycznego (akcji) lub instalacji na zadany temat, rozumienie niektórych aspektów znaczenia sztuki, artysty, przesłania dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> określanie wielu cech charakterystycznych, podobieństw i różnic między instalacją a akcją plastyczną projektowanie oryginalnego, ciekawego pod względem plastycznym, zaskakującego działania plastycznego (akcji) lub instalacji na zadany temat, rozumienie wielu różnych znaczeń sztuki, misji artysty, przesłania dzieła
	2.1	<ul style="list-style-type: none"> forma przestrzenna 				
	3.1	<ul style="list-style-type: none"> działanie plastyczne, akcja plastyczna 				
	3.2	<ul style="list-style-type: none"> kompozycja barwy podstawowe, ciepłe, zimne, czyste i złamane gamy barwne (szeroka, wąska, tonacja) akcent kolorystyczny 				
Lekcja plenerowa / Wycieczka						
18. Porównanie rzeźb z innymi działaniami w przestrzeni. / „Formy przestrzenne z opakowań” lub „Kopce i labirynty ze śniegu, liści, piasku lub gałęzi” (lekcja plenerowa)	2.1	<ul style="list-style-type: none"> bryła, rzeźba 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 14. <i>O formie przestrzennej</i>, s. 46–47; 15. <i>O różnych działaniach w przestrzeni</i>, s. 48–50; plener i zastane tam naturalne materiały wybrany materiał ilustracyjny (podczas lekcji w sali) 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: formy przestrzenne z materiałów naturalnych prezentacja i omówienie prac plastycznych (praca indywidualna i grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie cech nieużytkowych przestrzennych dzieł sztuki stworzenie prostego planu formy (z niewielu elementów) przestrzennej z wybranych materiałów wykorzystywanie opakowań lub materiałów naturalnych do tworzenia prostej kompozycji przestrzennej w szkole lub w plenerze 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie cech nieużytkowych przestrzennych dzieł sztuki współczesnej (nieprzedstawiający charakter dzieł, nietypowe materiały) tworzenie przemyślanej koncepcji, planu złożonej, wieloelementowej formy przestrzennej z wybranych materiałów wykorzystywanie opakowań lub materiałów naturalnych do tworzenia złożonej, oryginalnej, wieloelementowej kompozycji przestrzennej w szkole lub plenerze
	3.1	<ul style="list-style-type: none"> faktura 				
	3.2	<ul style="list-style-type: none"> forma przestrzenna, instalacja sztuka współczesna 				

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
19. Wystawa sztuki nowoczesnej lub współczesnej. Nowe rodzaje dzieł. Dlaczego artyści nie tworzą takich dzieł, jak w dawnych czasach?	1.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • obraz (dzieło malarskie) • instalacja, forma przestrzenna • rzeźba • grafika • wyobraźnia • realizm 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 1.–2. <i>Różne tematy w sztuce</i>, s. 6–10; 14. <i>O formie przestrzennej</i>, s. 46–47; 15. <i>O różnych działaniach w przestrzeni</i>, s. 48–50 • współczesne dzieła plastyczne, wystawa • katalogi wystaw 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • rozmowa nauczająca • oglądanie ekspozycji • omówienie oglądanych dzieł • notatki, opisy dzieł (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość niektórych wybranych form dzieł sztuki współczesnej • określanie znaczenia wyobraźni w twórczości awangardowej i znajomość niektórych czynników wpływających na formę współczesnych dzieł sztuki • oglądanie ekspozycji w zakresie odbierania formy i treści symbolicznej dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość wybranych form dzieł sztuki współczesnej • określanie znaczenia wyobraźni w twórczości awangardowej, określanie znaczenia ekspresji i misji artysty, znajomość różnych czynników wpływających na formę współczesnych dzieł sztuki (np. odbicie przeżyć, współczesności, odkryć, zastosowanie nowych tworzyw) • aktywne oglądanie ekspozycji, omawianie formy i wieloznacznego przekazu treści dzieł, posługiwanie się pojęciami języka plastyki podczas omawiania dzieł
Kalendarz świąteczny						
20. Kompozycje wielkanocne. Rzeźbimy baranki, zajączki i kurczaczki wielkanocne. O różnych materiałach w rzeźbie tradycyjnej i współczesnej (powtórzenie wiadomości o różnych materiałach w rzeźbie współczesnej)	1.1 1.2 2.2 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • bryła, rzeźba • faktura • forma przestrzenna • instalacja • kompozycja • szeroka, wąska gama barw 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: <i>O rzeźbie</i>, s. 36–50 • zeszyt ćwiczeń: 8. <i>Rzeźbiarska bryła</i> • reprodukcje tradycyjnych ludowych ozdób świątecznych, pisanek • zdjęcia przyrodnicze przedstawiające owce, barany, zające, króliki, kurczaki • kosz na figurki zwierzątek świątecznych • tkanina lub kolorowe brystole do przygotowania tła ekspozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja ilustracji i eksponatów • ćwiczenie plastyczne: rzeźby z masy solnej, gliny lub masy papierowej; świąteczne kompozycje z baloników i gałązek • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość tradycji świątecznych i ich związków ze sztuką ludową • określanie prostych symboli świątecznych • tworzenie prostych brył, rzeźb zwierzątek świątecznych, nawiązujących do sztuki ludowej • rzeźbienie w plastycznym materiale • tworzenie prostej kompozycji świątecznej z różnych materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość tradycji świątecznych i ich związków ze sztuką ludową • określanie różnych symboli świątecznych • tworzenie ciekawych, oryginalnych rzeźb zwierzątek świątecznych, nawiązujących do sztuki ludowej • sprawne posługiwanie się techniką rzeźbienia w plastycznym materiale • tworzenie oryginalnej, ciekawej kompozycji świątecznej z nietypowo zestawionych materiałów

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
O budowlach						
21. Sztuka pod gołym niebem. Zagadki. Przedstawiamy budowle o różnych funkcjach i wyobrażamy sobie ich plany	2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> architektura budowle plan budowli funkcja budowli zespół architektoniczny bryła architektoniczna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 16. <i>Sztuka pod gołym niebem</i>, s. 52–54 zeszyt ćwiczeń: 10. <i>Architektura</i> zdjęcia budowli o różnych funkcjach (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) przykładowe plany budowli z symbolami związanymi z ich wyposażeniem 	<ul style="list-style-type: none"> praca z tekstem rozmowa nauczająca pogadanka prezentacja zdjęć zabawa plastyczna ćwiczenie plastyczne: szkice rysunkowe i makiety kompleksów architektonicznych prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie cech budowli, architektury jako dziedziny sztuki określanie użytkowego znaczenia architektury, funkcji budowli określanie niektórych związków planów budowli i ich funkcji, wykonywanie orientacyjnych szkiców tworzenie prostego planu osiedla lub miasteczka tworzenie prostej makiety zespołu architektonicznego z niewielkiej liczby elementów 	<ul style="list-style-type: none"> precyzyjne określanie cech budowli, architektury jako dziedziny sztuki określanie, rozumienie użytkowego znaczenia architektury, funkcji budowli określanie związków planów budowli, zewnętrznego kształtu i spełnianej funkcji, wykonywanie odpowiednich szkiców tworzenie oryginalnego projektu fantastycznego osiedla lub miasteczka tworzenie ciekawej, wieloelementowej makiety zespołu architektonicznego
22. Rytm i symetria w architekturze. Fasady różnych budowli. Szukamy rytmu – o podobieństwie okien, barwach i powtarzających się liniach. / „Moja budowla”	2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> architektura budowla forma i funkcja budowli fasada kompozycja rytm, symetria szeroka gama barw wąska gama barw 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 17. <i>Symetria i rytm w architekturze</i>, s. 55–57 zeszyt ćwiczeń: 11. <i>Ład w architekturze</i> zdjęcia wybranych budowli (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) kartki z figurami geometrycznymi do losowania kształtu rytmicznie powtarzającego się w fasadzie budowli 	<ul style="list-style-type: none"> praca z tekstem pogadanka rozmowa nauczająca prezentacja reprodukcji ćwiczenie plastyczne: tworzenie fasady budowli techniką kolażu i/lub rysunku prezentacja ćwiczeń i prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie użytkowego charakteru architektury, różnych funkcji budowli określanie wybranych cech kompozycji symetrycznej i rytmicznej w architekturze wskazywanie rytmu i symetrii w wybranym dziele architektonicznym komponowanie prostej, rytmicznej i symetrycznej fasady budowli techniką kolażu lub rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> precyzyjne określanie użytkowego charakteru architektury, różnych funkcji budowli określanie wielu cech kompozycji rytmicznej i symetrycznej w architekturze wskazywanie i omawianie rytmu i symetrii w różnych budowlach komponowanie oryginalnej, złożonej, rytmicznej i symetrycznej fasady budowli techniką kolażu lub rysunku, ciekawa kolorystyka pracy

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
23. Statyka i dynamika w architekturze. O architekturze bez dachu, drzwi i okien. / „Mosty na filarach, mosty wiszące” lub „Zamki w ogrodach. Zamek spokoju i zamek wiatru”	2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> architektura budowla statyka i dynamika w kompozycji statyka i dynamika w architekturze 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 18. <i>Statyka i dynamika w architekturze</i>, s. 58–60 zeszyt ćwiczeń: 12. <i>Architektura</i> zdjęcia obiektów architektonicznych (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) zdjęcia mostów wiszących i mostów na filarach zdjęcia ogrodów, parków, placów zabaw, ulic 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca praca z tekstem prezentacja materiału ilustracyjnego pogadanka ćwiczenie plastyczne: kompozycja akwarelami z konturem cienkopisem prezentacja i omówienie prac (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne rozumienie pojęcia statyki i dynamiki w architekturze wskazywanie niektórych cech, świadczących o statyce i dynamice w architekturze na wybranych przykładach orientowanie się, że architektura zajmuje się kształtowaniem przestrzeni, a nie tylko budowlami tworzenie dwóch prostych, malarskich projektów akwarelami, ilustrujących statykę i dynamikę mostów lub przedstawiających statyczny i dynamiczny zamek w ogrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> dobre rozumienie pojęcia statyki i dynamiki w architekturze wskazywanie wielu cech świadczących o statyce i dynamice w architekturze na różnych przykładach dobre rozumienie, że architektura zajmuje się kształtowaniem przestrzeni, a nie tylko budowlami, wskazanie przykładów tworzenie dwóch oryginalnych, malarskich projektów akwarelami, ilustrujących statykę i dynamikę różnych mostów lub przedstawiających oryginalną, statyczną lub dynamiczną kompozycję zamku oraz ogrodu wokół niego
Wycieczka						
24. Znane polskie pomniki. Wybrane zabytki lub wycieczka – pomniki i zabytki w najbliższej okolicy	1.1 1.2 2.2 3.2	<ul style="list-style-type: none"> zabytek budowla, fasada, plan budowli bryła, rzeźba, rzeźba monumentalna, rzeźba pomnikowa faktura kompozycja rzeźbiarska (statyczna, rytmiczna, zamknięta) 	<p>w sali szkolnej</p> <ul style="list-style-type: none"> komputery z dostępem do internetu albumy i wybrany materiał ilustracyjny ze zdjęciami znanych polskich pomników z różnych miast <p>wycieczka</p> <ul style="list-style-type: none"> zabytki, pomniki przewodniki po zabytkach 	<p>lekcja w sali z dostępem do internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji i zdjęć praca z tekstem (publikacje książkowe, internetowe) ćwiczenie plastyczne prezentacja komputerowa lub album prezentacja i omówienie wykonanych prac plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne poznawanie wybranych zabytków lub pomników zwiedzanie i omawianie wybranych cech zabytków w najbliższej okolicy tworzenie prostego szkicu, prezentacji lub albumu o zabytku 	<ul style="list-style-type: none"> wnikliwe poznawanie wybranych zabytków lub pomników, omawianie ich formy na podstawie wcześniej zebranych informacji aktywne zwiedzanie i omawianie ważnych zabytków w najbliższej okolicy tworzenie złożonego, bogatego szkicu, prezentacji lub albumu zabytku

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
				wycieczka szkolna <ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • rozmowa nauczająca • oglądanie zabytku • ćwiczenie plastyczne: prezentacja komputerowa lub album, szkice zabytków (jako praca domowa) • prezentacja i omówienie wykonanych prac (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 		
O sztuce mojego regionu						
25. Budownictwo ludowe. / „Malowana chata” lub „Budujemy makiętę kolorowej wsi”	1.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • skansen • sztuka ludowa • budownictwo ludowe, budownictwo drewniane • tradycje ludowe • artysta ludowy • kompozycja symetryczna i rytmiczna 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 19. <i>Budownictwo ludowe</i>, s. 62–64 • zdjęcia drewnianego budownictwa ludowego i obiektów innych dziedzin sztuki ludowej (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) • ekspozycje, małe wytwory ludowego rzemiosła 	<ul style="list-style-type: none"> • praca z tekstem • pogadanka • prezentacja zdjęć • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: makiety kolorowych chat • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość niektórych cech i dziedzin sztuki ludowej, znaczenia tradycji i sposobu pracy artysty ludowego • określanie niektórych cech ludowego budownictwa, znaczenia skansenu • inspirowanie się sztuką ludową podczas wykonywania makiety uproszczonej, malowanej chaty 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość różnorodnych cech sztuki ludowej, określanie kolorystyki i formy dzieł wybranego regionu, dobra znajomość znaczenia tradycji, sposobu pracy artysty ludowego • określanie wielu cech ludowego budownictwa, rozumienie znaczenia skansenu dla zachowania różnych form drewnianego budownictwa i sztuki ludowej określonego regionu • opisywanie wielu charakterystycznych cech różnych obiektów ludowego budownictwa • twórcze inspirowanie się sztuką ludową podczas wykonywania ciekawej pod względem plastycznym makiety malowanej chaty, łączenie kilku makiety w taki sposób, aby utworzyć makiętę wioski

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
<p>26. Poznajemy sztukę ludową najbliższej okolicy. W muzeum sztuki regionalnej lub skansenie. Szkice przedmiotów i chat z natury</p>	1.1 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> skansen sztuka ludowa budownictwo ludowe, budownictwo drewniane tradycje ludowe 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 19. <i>Budownictwo ludowe</i>, s. 62–64 przewodniki turystyczne, informator o skansenie ekspozycja 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka zwiedzanie rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: szkice chat z natury, wykonywanie zdjęć, opisy wrażeń z wycieczki prezentacja i omówienie prac uczniów <p>(praca indywidualna, zbiorowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> określanie wybranych cech sztuki ludowej, rzemiosła i budownictwa ludowego orientacyjna znajomość pojęcia i niektórych zadań skansenu zwiedzanie, poznawanie budowli zabytkowych i ludowego rzemiosła w skansenie wykonywanie prostych szkiców i zdjęć wybranych obiektów zabytkowych w skansenie 	<ul style="list-style-type: none"> precyzyjne określanie cech sztuki ludowej, rzemiosła i budownictwa ludowego dobra znajomość pojęcia i różnych zadań skansenu aktywne zwiedzanie, poznawanie budowli zabytkowych i ludowego rzemiosła w skansenie wykonanie ciekawych pod względem plastycznym, oryginalnych szkiców i zdjęć wybranych obiektów zabytkowych w skansenie
<p>27. Między ludowym budownictwem, rzeźbą a przedmiotami ludowego rzemiosła. / „Świątek”, „Muzykant” lub „Ul jak postać lub zwierzę”</p>	1.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> sztuka ludowa ludowe budownictwo drewniane rzeźba ludowa, snycerstwo, polichromowanie rytm kontrasty szeroka gama barw 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 20. <i>Rzeźba ludowa</i>, s. 65–66 zdjęcia wytworów rzemiosła i rzeźby ludowej (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) zdjęcia przedstawiające ludowe ule 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja zdjęć i eksponatów rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: relief z plasteliny lub makieta oklejona plasteliną prezentacja i omówienie prac uczniów <p>(praca indywidualna, zbiorowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość wybranych cech sztuki ludowej, budownictwa i rzemiosła ludowego opisywanie niektórych cech dzieł sztuki ludowej nawiązywanie do sztuki ludowej podczas projektowania prostego ula lub świątka w formie reliefu z plasteliny lub bryły oklejonej plasteliną 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość wybranych cech sztuki ludowej, budownictwa i rzemiosła ludowego opisywanie różnych elementów dzieł sztuki ludowej twórcze zainspirowanie się sztuką ludową podczas projektowania oryginalnego świątka lub ula w formie reliefu z plasteliny o przemyślanej kolorystyce i fakturze lub bryły oklejonej plasteliną

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Lekcja plenerowa						
28. O potrzebie tworzenia, ekspresji i kontakcie z naturą. Malowanie w plenerze	2.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> realizm (pojęcie wyjaśnione opisowo) pejzaż wyobrażenia kompozycja otwarta, równowaga w kompozycji barwa, plama barwna kreska barwy podstawowe, ciepłe, zimne, czyste i złamane, dopełniające gamy barwne (szeroka i wąska, tonacja) akcent kolorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> plener 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja z natury wykonana pastelami lub farbami plakatowymi prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> obserwowanie natury, wybieranie prostego motywu do rysowania z natury komponowanie i wykonanie prostej pracy malarskiej farbami plakatowymi lub pastelami olejnymi w luźny sposób nawiązującej do obserwowanej natury określanie prostych powodów różnic między pracami różnych osób 	<ul style="list-style-type: none"> wnikliwe obserwowanie natury, wybieranie ciekawego motywu do rysowania z natury szkicowanie, planowanie kompozycji, kolorystyki, odpowiednich proporcji pracy plastycznej z natury tworzenie ciekawej, oryginalnej pracy plastycznej z natury pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi, sprawne posługiwanie się technikami barwnymi, stosowanie ciekawej kolorystyki określanie różnorodnych przyczyn różnic między pracami różnych osób
Lekcje powtórzeniowe						
29. Powtórzenie wiadomości. / „Kolorowe zamki i pałace”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> barwy podstawowe, barwy pochodne barwy dopełniające zjawisko powidoku barwy czyste, barwy złamane temperatura barwy (barwy ciepłe i zimne) względność barw kompozycja rytmiczna, kompozycja symetryczna kompozycja otwarta, kompozycja zamknięta kompozycja statyczna, kompozycja dynamiczna 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>Tajemnice barw</i>, s. 11–24; <i>O sztuce komponowania</i>, s. 25–34 reprodukcje dzieł sztuki, ilustrujące poszczególne pojęcia omawiane i powtarzane w ciągu roku szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> rozmowa nauczająca prezentacja reprodukcji ćwiczenie plastyczne: kompozycje rysunkowe techniką mieszaną z elementami kolażu prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość pojęć dotyczących barwy i kompozycji rozpoznawanie określonych grup barw i rodzajów kompozycji w niektórych znanych obrazach stosowanie omawianych grup barw, zjawisk dotyczących barwy oraz różnych rodzajów kompozycji we własnych szkicach, orientacyjne wyjaśnianie pojęć tworzenie prostej kompozycji zamku, której elementami będą wyjaśnienia i szkice dotyczące barwy i kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość pojęć dotyczących barwy i kompozycji rozpoznawanie określonych grup barw i rodzajów kompozycji w wielu różnych znanych obrazach przemyślane stosowanie omawianych grup barw, zjawisk dotyczących barwy oraz różnych rodzajów kompozycji we własnych szkicach, precyzowanie i wyjaśnianie pojęć tworzenie oryginalnej kompozycji zamku, której elementami będą dokładne wyjaśnienia i trafnie ilustrujące je szkice, dotyczące barwy i kompozycji

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
30. Powtórzenie wiadomości, cz.2. / „Kolorowe zamki i pałace”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> tematy dzieł sztuki (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, religijne, mitologiczne, abstrakcyjne) bryła, rzeźba, forma przestrzenna, instalacja, działanie plastyczne (akcja plastyczna) faktura architektura, funkcja budowli, kompozycja budowli sztuka, budownictwo i rzeźba ludowa 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>O rzeźbie</i>, s. 35–44; <i>O sztuce w przestrzeni</i>, s. 45–50; <i>O budowlach</i>, s. 51–60; <i>O sztuce mojego regionu</i>, s. 61–66 reprodukcje dzieł sztuki, ilustrujące omawiane zagadnienia 	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja rysunkowa techniką mieszaną elementami kolażu prezentacja ćwiczeń i omówienie prac (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość różnych tematów dzieł sztuki, rzeźby i związanych z nią pojęć, różnych form przestrzennych, architektury, ludowego budownictwa i rzeźby opisywanie wybranych dzieł sztuki, związanych z omawianymi pojęciami i dziedzinami sztuk orientacyjne wyjaśnianie i ilustrowanie pojęć, dziedzin sztuki własnymi prostymi szkicami tworzenie prostej kompozycji przy użyciu wykonanych szkiców i ich objaśnień 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość różnych tematów dzieł sztuki, rzeźby i związanych z nią pojęć, różnych rodzajów form i działań w przestrzeni, architektury, ludowego budownictwa i rzeźby opisywanie różnych dzieł sztuki związanych z omawianymi pojęciami, posługiwanie się bogatym słownictwem, pojęciami podczas omawiania dzieł ilustrowanie pojęć, dziedzin sztuki, własnymi trafnie oddającymi ich treść szkicami, dokładne ich objaśnianie tworzenie interesującej kompozycji z wykorzystaniem szkiców i ich wyjaśnień
Lekcje dodatkowe						
31.–32. Piękny świat według Greków. / „Sportowcy – proporcje ciała i ruch postaci”, „Tympanon lub fryz wokół świątyni”, „Świątynia z różnymi kolumnami”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> sztuka starożytnej Grecji okres klasyczny świątynia, teatr, stadion (kompozycja statyczna i rytmiczna) porządki architektoniczne (joński, dorycki, koryncki) posąg, rzeźba kanon, proporcje malarstwo na wazach (kompozycja rytmiczna i dynamiczna) 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik – dodatkowe karty: 21.–22. <i>Piękny świat według Greków</i> zeszyt ćwiczeń: 13.–14. <i>Świątynie, posągi, malowane wazy</i> reprodukcje dzieł architektury i rzeźby greckiej oraz malarstwa na wazach (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) schematy greckich porządków architektonicznych 	<ul style="list-style-type: none"> praca z tekstem pogadanka prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: rysunek węglem lub czarnym i białym pastelem suchym prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie czasu trwania sztuki starożytnej Grecji określanie niektórych związków sztuki greckiej z poglądami filozoficznymi i wierzeniami orientacyjna znajomość cech architektury, porządków architektonicznych, rzeźb, malarstwa na wazach prosty opis wybranej budowli i rzeźby greckiej stworzenie prostej kompozycji rysunkowej, inspirowanej kształtem świątyni greckiej i sposobem przedstawiania postaci na tympanonie i fryzie 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie czasu trwania sztuki starożytnej Grecji, okresu klasycznego w sztuce określanie związków sztuki greckiej z poglądami na piękno, wierzeniami znajomość cech architektury, dokładnego kształtu świątyni, porządków architektonicznych i innych rodzajów budowli, określanie kanonu w rzeźbie, znajomość cech malarstwa na wazach opisywanie wybranych znanych zabytków architektonicznych, rzeźb i waz tworzenie oryginalnego, rysunkowego projektu fasady greckiej świątyni

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			<ul style="list-style-type: none"> • zdjęcia współczesnych sportowców • manekin drewniany (dodatkowo) 		<ul style="list-style-type: none"> • posługiwanie się techniką rysunku węgłem lub pastelami suchymi 	<ul style="list-style-type: none"> z kolumnami w wybranym porządku, z tympanonem i fryzem z postaciami w ruchu • wykorzystywanie różnorodnych możliwości, jakie daje technika rysunku węgłem lub pastelami suchymi
33.–34. ...a potem przemówił Rzym. / „Portret rodzinny” lub „Portret klasowy”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka starożytnego Rzymu • architektura starożytnego Rzymu • łuk, arkada, kopuła • świątynia rzymska • amfiteatr • rynek • bazylika • termy, akwedukt • willa, atrium • rzeźba, rzeźba monumentalna • realizm • malarstwo pompejańskie 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik – dodatkowe karty: 23.–24. <i>...a potem przemówił Rzym</i> • zeszyt ćwiczeń: 15.–16. <i>Budowle, pomniki, rzeźbiarskie portrety</i> • wybrane reprodukcje przedstawiające architekturę, rzeźbę, malarstwo rzymskie (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) • kartki z poleceniami powtórzeniowymi dla grup 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • praca z tekstem • ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi (praca indywidualna, zbiorowa) • prezentacja prac 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie zasięgu i czasu trwania sztuki starożytnego Rzymu • znajomość niektórych zdobyczy architektonicznych starożytnego Rzymu i niektórych znanych zabytków • określanie niektórych cech malarstwa i rzeźby starożytnego Rzymu, m. in. realizmu • komponowanie prostej pracy plastycznej, portretu zainspirowanego tematyką rzeźb starożytnego Rzymu • stosowanie techniki pastelii olejnych lub plakatówki w wykonywanej pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie zasięgu Imperium Rzymskiego, czasu trwania i oddziaływania sztuki rzymskiej • znajomość istotnych zdobyczy architektonicznych starożytnego Rzymu i ich znaczenia (łuk, kopuła) • znajomość różnych rodzajów budowli charakterystycznych dla sztuki rzymskiej • określanie cech rzeźby i malarstwa starożytnego Rzymu – realizmu, posługiwanie się środkami wyrazu artystycznego, np. światłocieniem • omawianie wybranych, znanych rzymskich zabytków architektonicznych, rzeźb, pomników i malarstwa • tworzenie ciekawej kompozycji plastycznej, portretu zainspirowanego tematyką rzeźb starożytnego Rzymu • ukazywanie charakterystycznych cech twarzy, stosowanie ciekawej kolorystyki, wykorzystywanie różnych możliwości techniki pastelii olejnych lub malowania plakatówkami

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
35.–36. Wśród kościołów, katedr i ołtarzy. / Projekt podwójnego witraża: „Anioł i diabeł” lub „Projekt drzwi przedstawiających ważne wydarzenia z historii okolicy”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • średniowiecze • styl romański • sztuka średniowieczna • sklepienie kolebkowe • witraż • styl gotycki • inicjał • sklepienie krzyżowo-żebrowe • łuk ostry • ołtarz 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik – dołączona wkładka: 25.–26. <i>Wśród kościołów, katedr i ołtarzy</i> • zeszyt ćwiczeń: 17.–18. <i>Romańskie kaplice i kościoły</i>; 19.–20. <i>Gotyckie katedry i ołtarze</i> • reprodukcje dzieł romańskiej i gotyckiej architektury, witraży, malarstwa ściennego, rzeźby, iluminacji, różnych form ołtarzy (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja flamastrami lub farbami witrażowymi do szkła lub kompozycja monochromatyczna pastelami olejnymi z konturem markerem • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określenie przedziału czasowego średniowiecza, czasu trwania stylów romańskiego i gotyckiego • określanie niektórych cech stylów romańskiego i gotyckiego, zauważanie wybranych cech budowli – proporcji, wielkości, kształtów okien, rzeźby, witraży i malarstwa, • porównywanie wybranych cech sztuki romańskiej i gotyckiej, • szkicowanie elementów architektonicznych • stworzenie prostej kompozycji witrażowej, nawiązującej poprzez formę i temat do sztuki średniowiecznej • tworzenie prostego projektu rysunkowego drzwi nawiązującego do drzwi gnieźnieńskich, próba utrzymania kolorystyki projektu w wąskiej gamie kolorystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne precyzowanie przedziału czasowego średniowiecza, wpływu chrześcijaństwa na sztukę, określanie dokładnego czasu trwania i form w sztuce stylu romańskiego i gotyckiego • określanie istotnych cech stylu romańskiego i gotyckiego, zauważanie, opisywanie wielu cech budowli, proporcji, wielkości, kształtów okien, rzeźby, witraży i malarstwa, form ołtarzy, iluminacji • precyzyjne szkicowanie elementów architektonicznych z zachowaniem formy i proporcji • opisywanie zabytków sztuki średniowiecznej • znajomość sylwetki Wita Stwosza • tworzenie oryginalnej kompozycji witrażowej, nawiązującej poprzez formę i temat do sztuki średniowiecznej (witraż podwójny lub rozeta) • tworzenie w wąskiej gamie kolorystycznej oryginalnego projektu drzwi nawiązującego do drzwi gnieźnieńskich
37.–38. Niech żyje człowiek, niech żyje świat! / „Budowla nakryta kopułą” lub „Współczesna scena rodzajowa – kompozycja zamknięta w trójkącie”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • architektura renesansowa • budowla • kopuła, arkada • harmonia, symetria, równowaga • sztuka renesansowa • malarstwo renesansowe • humanizm 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik – dołączona wkładka: 27.–28. <i>Niech żyje człowiek, niech żyje świat!</i> • zeszyt ćwiczeń: 21.–22.. <i>Budowle pełne harmonii</i>; 23.–24. <i>Mistrzowie sztuki odrodzenia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja barwna pastelami suchymi 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określenie przedziału czasowego renesansu • znajomość niektórych cech budowli, ich nawiązań do kultury starożytnej, wskazywanie niektórych cech związanych z harmonią i symetrią • określanie wybranego tematu malarstwa, charakterystycznego dla epoki, omawianie niektórych cech renesansowego obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie dokładnego przedziału czasowego renesansu, znaczenia humanizmu, odrodzenia sztuki starożytnej dla kształtu dzieł • znajomość, opisywanie, wskazywanie różnorodnych cech budowli, elementów architektonicznych charakterystycznych dla architektury renesansowej (np. łuk, arkada, kopuła,

Temat lekcji / tytuł pracy plastycznej	pp	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> • realizm • harmonia • światłocien, perspektywa 	<ul style="list-style-type: none"> • wybrane reprodukcje dzieł sztuki renesansowej różnych dziedzin (np. z DVD <i>Plastyka. Materiały multimedialne</i>) • reprodukcje obrazów Leonarda da Vinci, Rafaela, Pietera Bruegla • zdjęcia rzeźb Donatella, Michała Anioła 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość wybranych dzieł Leonarda da Vinci i Michała Anioła, wskazywanie niektórych elementów w dziełach • luźne nawiązanie do budowy renesansowej w prostej pracy plastycznej lub stworzenie uproszczonej kompozycji sceny rodzajowej w trójkącie • posługiwanie się w pracy plastycznej techniką pasteli suchych 	<p>centralny plan budowli) oraz ich znaczenia dla harmonii, proporcji i symetrii budowli</p> <ul style="list-style-type: none"> • określanie kilku tematów malarstwa, opisywanie znanych dzieł • znajomość i opisywanie wybranych dzieł Leonarda da Vinci, Rafaela, Bruegla, Donatella, Michała Anioła • tworzenie oryginalnej kompozycji budowli nakrytej kopułą, nawiązującej do budowli renesansowych lub ciekawej i przemyślanej kompozycji sceny rodzajowej w trójkącie • sprawne posługiwanie się techniką pasteli suchych, wykorzystywanie różnych możliwości tej techniki